

SADRŽAJ

1 UVOD.....	3
2 POJAM I VRSTE DELIKATA.....	4
2.1. KARAKTERISTIKE DELIKTNIH OBLIGACIJA.....	5
3. DELIKTI IUS CIVILEA I DELIKTI PO PRETORSKOM PRAVU.....	6
3.1. DELIKTI PO IUS CIVILE.....	6
4. PRETORSKI DELIKTI.....	10
5. POJAM DELIKTA U MODERNOM KRIVIČNOM PRAVU.....	13
6. ZAKLJUČAK.....	14

1. UVOD

Sama riječ "delikt" asocira na određenu štetnu radnju koje jedno lice može nanijeti drugom licu. Delikt možemo definirati na više načina ali u pravnoj nauci poistovjećujemo ga sa postupanjem koje ima karakter kažnjive radnje. To su u principu prekršajna djela, prijestupi i krivična djela.

U ovom eseju bavit ću se temom delikata u širem smislu, svim radnjama koje zbog činjenja ili nečinjenja spadaju pod ovaj pojam, kao i način kako zakon treba odrediti kada je neko djelo krivično a kada ne. Jako bitan dio mog eseja jeste pojam i vrsta delikata u rimskom pravu zbog velikog značaja za današnje moderno pravo. Definicija delikata u rimskom pravu je zapravo osnova današnjeg krivičnog prava. Nastojao sam delikte objasniti jednostavno i koncizno, naravno onoliko koliko mi je to i sama materija dopuštala. Činjenica je, da delikti u Rimskom pravu predstavljaju jednu kompleksnu materiju, a koncizno izlaganje zahtjeva veliko poznavanje oblasti.

2. POJAM I VRSTE DELIKATA

„Riječ deliktum izvedena je od glagola delinqere, koji je prvobitno značio učiniti neki propust, izostati. Vremenom je riječ dobila ne samo značenje pasivnog propusta, omaške, nego i aktivnog postupanja pri činjenju nekog zabranjenog djela.“

Počinitelj delikta naziva se delikvent. Zanimljivo je da Rimljani još upotrebljavaju naziv maleficuim što bi u doslovnom prevodu značilo zlodjelo. Dakle, za delikte kažemo da je to protupravno djelo, iz kojega zbog povrede određenih pravno zaštićenih dobara, slijede posljedice, bez obzira na volju delikventa.

Svakako da svi prekršaji nemaju istu težinu i karakter. Zbog toga se i izvršila podjela na javni i privatni delikti.

Javni (delicta publica) predstavlja onaj delikt gdje je bitno ugrožen javni interes, ili radnje koje izvršene protiv pojedinca, a koje izazivaju organizovano kažnjavanje od strane države. U prestupe protiv interesa države spadaju i uvredljive pjesme i pisma (famosi libelli), dolazak nedozvoljenim sredstvima na određeni položaj (ambitus), podmićivanje tužioca (praevaricatio), ali i izjave proroka koji su simulirali da iz njihovih usta govori bog i stvarali buntovni duh kod naroda. Za javni delikt je karakterističan javni postupak (iudicium publicum) i za njega se izriče javna kazna (poena publica) .Zovu se i crimina, krivična djela. Broj javnim delikata u staro doba bio je mali, svodio se na izdaju i ubistvo patris familias, preoravanje međa. Što se tiče kazni, sam Ciceron u svom djelu „De oratore“ (1,43,194) navodi šest oblika kažnjavanja za ljudske „pogreške i prevare“:

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com